

Postoj Japonska: Japonsko-čínské vztahy v souvislosti s ostrovy Senkaku

1. Úvod

- Japonsko přikládá svému vztahu se sousední Čínou velký význam. Od normalizace diplomatických vztahů v r. 1972 Japonsko trvale a důsledně podporovalo reformy a politiku otevřených dveří, kterou Čína započala, aby se mohla stát významným členem mezinárodního společenství. Japonsko se zároveň ze všech sil snažilo pomáhat dalšímu rozvoji bilaterálních vztahů s Čínou, především podporou investic v Číně během doby, kdy se Čína ekonomicky otvírala světu. Od roku 1979 Japonsko v rámci oficiální rozvojové pomoci poskytlo Číně prostředky v celkové výši 45 mld USD, což naznačuje, jak vysoce Japonsko hodnotí roli Číny v celosvětovém měřítku. Japonsko rovněž bylo silným zastáncem vstupu Číny do Světové obchodní organizace.

2. Snaha Číny změnit stávající pořádek

- Navzdory tomuto vývoji ve vztazích mezi oběma zeměmi je politováníhodné, že Japonsko-čínské vztahy jsou nyní tak napjaté kvůli ostrovům Senkaku, které tvoří nedílnou součást japonského území.
- V posledních letech, především po r. 2008, Čína zvýšila své námořní aktivity v okolí ostrovů Senkaku. Proto bývalý tokijský guvernr Šintaró Išihara v dubnu oznámil svůj plán tyto ostrovy koupit a začít na nich stavět. Není pochyb o tom, že na základě historických skutečností a mezinárodního práva jsou Senkaku zřejmou a nedílnou součástí japonského území. V dlouhodobějším horizontu a ve snaze minimalizovat jakýkoli negativní dopad na bilaterální vztahy s Čínou, se japonská vláda rozhodla ostrovy koupit a přesunula jejich vlastnictví od soukromého občana do rukou státu v souladu s domácím občanským právem.
- Toto rozhodnutí o nákupu ale vyvolalo přehnanou reakci ze strany Číny. Čína začala posílat své vládní lodě do blízkosti ostrovů Senkaku, čímž opakovaně vstoupila do japonských teritoriálních vod. V poslední době se v různých oblastech Číny konaly masivní protijaponské demonstrace, které vyústily v násilí vůči japonským občanům, zhářství, ničení a rabování firem spojených s Japonskem. Tyto násilné činy nelze za žádných okolností tolerovat. Čínská vláda navíc nyní argumentuje tvrzením, které je nesprávné a naprosto nesouvisí s ostrovy Senkaku: podle Číny se nyní Japonsko po porážce ve 2. světové válce snaží navzdory nařízení vítězných stran narušit mezinárodní pořádek, který byl nastolen po 2. světové válce.
- Japonsko důrazně odmítá jakékoli pokusy o změnu status quo prostřednictvím násilí nebo zastrašování, nebo jakýchkoli činů nebo propagandy, která uráží národní cítění.

3. Japonská politika v oblasti Asie a Tichomoří

- Základní japonské stanovisko, tj., že ostrovy Senkaku patří Japonsku, je neotřesitelné. Japonsko tyto ostrovy reálně a právoplatně ovládá. USA jakožto spojenec Japonska jsou v souladu s 5. článkem Japonsko-americké bezpečnostní smlouvy plně připraveny bránit ostrovy Senkaku, které Japonsko spravuje.
- Japonsko je zároveň odhodláno i nadále v této záležitosti postupovat klidně. Japonsko bude dále komunikovat s Čínou ve snaze zmírnit napětí.
- Po 2. světové válce Japonsko jako mírumilovný národ zásadně přispělo k rozvoji míru a prosperity v Asii. Tyto aktivity budou s Japonskem a japonským národem již trvale spojovány. Japonsko je připraveno i nadále podporovat mír a prosperitu celého regionu asijského Tichomoří jako zodpovědná a demokratická země. ###